

PERSMEDEDELING

Woensdag 1 februari

AGENTSCHAP ZORG EN GEZONDHEID

Nieuwe metingen bevestigen veranderende concentraties van PFAS in zeeschuim

Bij een aantal verkennende metingen in 2021 en mei 2022 stelde VITO wisselende hoeveelheden PFAS in zeeschuim vast. Om dit verder te onderzoeken, deed VITO in opdracht van Zorg en Gezondheid nieuwe metingen in zeeschuim én zeewater op twee locaties. De metingen bevestigen dat PFAS in wisselende concentraties in zeeschuim aanwezig is. In het zeewater zelf werd nauwelijks PFAS aangetroffen. Kustgangers hoeven zich geen zorgen te maken. Zolang je het zeeschuim niet in grotere hoeveelheden inslikt of er langdurig contact mee hebt, is het risico op te veel opname van PFAS zeer beperkt.

Zeeschuim vind je bij het aanspoelen van de zee of in havengeulen. Zeeschuim kan van nature ontstaan of door vervuiling in het water.

Wisselende hoeveelheden PFAS in zeeschuim

Geïnspireerd door eerder Scandinavisch onderzoek naar PFAS in de lucht nabij de zee en de gerapporteerde waarneming van PFAS in schuim op oevers van de grote meren in de Amerika, deed VITO metingen in zeeschuim aan de kust van Knokke. Knokke werd willekeurig gekozen. De resultaten waren wisselend:

- Metingen in mei en juli 2021 van zeeschuim in Knokke gaven lagere waarden van PFAS aan, die ook bij intensieve blootstelling geen gezondheidskundige risicodrempels overschrijden.
- Een meting in mei 2022 trof echter hogere waarden aan in het zeeschuim.

Door de wisselende resultaten gaf Zorg en Gezondheid aan VITO de opdracht nieuwe metingen uit te voeren in juli en oktober 2022 en dit keer zowel in Knokke als in De Haan en ook in zeewater.

- In de zeewaterstalen werd op de verschillende locaties nagenoeg geen PFAS aangetroffen.

- In juli kon enkel in De Haan zeeschuim bemonsterd worden. In oktober werd zeeschuim bemonsterd in Knokke. Omdat zeeschuim niet altijd aanwezig is, kon niet op beide locaties op beide momenten gemeten worden. Op beide locaties werd opnieuw PFAS aangetroffen in het zeeschuim, met vooral in Knokke veel hogere waardes dan bij eerdere metingen.

Deze laatste metingen bevestigen dus dat zeeschuim PFAS kan bevatten en dat de concentraties PFAS kunnen veranderen afhankelijk van de plaats en het seizoen of tijdstip. Welke factoren daarin een rol spelen, is onduidelijk.

Risico's voor de kustgangers beperkt

PFAS in het zeeschuim betekent nog niet dat kustgangers die ook opnemen in het lichaam. Enkel wanneer het zeeschuim wordt ingeslikt of bij contact met de huid, kunnen PFAS uit het schuim in het lichaam terecht komen. Hoeveel PFAS iemand opneemt, hangt dan nog af van veel variabelen, zoals hoe lang de huid in contact blijft met het zeeschuim, hoeveel wordt ingeslikt, hoeveel PFAS er in het zeeschuim op dat moment aanwezig is, hoeveel zeeschuim er die dag op het strand of in de branding aanwezig is...

Er zijn ook geen geldende normen noch wetenschappelijke advieswaarden beschreven in de literatuur vanaf welke PFAS-concentraties in zeeschuim er sprake is van een mogelijks risico voor de gezondheid bij contact met zeeschuim.

Op basis van de beschikbare metingen en literatuur konden wel schattingen gemaakt worden van blootstelling voor aan aantal scenario's, om ze af te toetsen aan een internationaal gehanteerde gezondheidkundige risicodrempel voor orale blootstelling aan PFAS (EFSA). Daaruit blijkt dat vooral het inslikken, maar ook (in mindere mate) contact met de huid kan leiden tot het overschrijden van de gezondheidkundige risicodrempel. De hoogste blootstellingsniveaus worden voorspeld voor kleine kinderen (1-2 jaar), gezien hun relatief hogere blootstellingsfactoren (vnl. inslikken) ten opzichte van hun lichaamsgewicht bij andere leeftijdsgroepen. Ook intensieve watersporters (bv. surfers) lopen mogelijks een verhoogde PFAS-blootstelling op door inslikken van zeeschuim bij het uitoefenen van hun sport.

De gezondheidsrisico's voor kustgangers zijn echter beperkt volgens het Agentschap Zorg en Gezondheid. Joris Moonens, woordvoerder van Zorg en Gezondheid: "Zwemmen, baden en spelen in zeewater houdt geen risico's in voor de gezondheid, omdat de concentraties PFAS in zeewater veel lager zijn dan in zeeschuim. In het zeeschuim kunnen de concentraties hoger zijn, maar ook dat is niet altijd het geval en er is ook niet altijd zeeschuim aanwezig. Sporadisch in contact komen met zeeschuim is geen probleem. Maar het is wel aan te bevelen om het zeeschuim niet in te slikken en

kinderen niet te laten spelen in het zeeschuim. Een goede hygiëne na een dagje strand is altijd verstandig: spoel uw lichaam af en was uw handen, zeker voor het eten.”

Nog geen inzicht over oorzaak

Over de oorsprong van de PFAS in het zeeschuim is het gissen. Afzetting vanuit de Schelde is mogelijk, maar evengoed zorgen andere stromingen of oorzaken voor de PFAS-afzetting.

Door het nog beperkte aantal metingen, de complexiteit van het meten van zeeschuim en beperkte internationale onderzoek, blijft er nog veel onduidelijkheid over PFAS en zeeschuim.

PERSCONTACT

Joris Moonens, woordvoerder Zorg en Gezondheid

M 0490 65 46 40, joris.moonens@vlaanderen.be

Désirée De Poot, woordvoerder VITO

M 0475 45 70 10, desiree.depoot@vito.be

////////////////////////////////////

Zorg en Gezondheid is een agentschap van de Vlaamse overheid. We gaan samen met u voor meer gezondheid en betere zorg. We nodigen mensen uit om gezond te leven en ondersteunen hen hierbij. We beschermen hen tegen besmettelijke ziektes en een ongezond milieu en maken de tijdige opsporing van een aantal ziektes mogelijk. We dragen bij tot een netwerk van kwaliteitsvolle zorg voor en rond mensen die het nodig hebben. Met de Vlaamse sociale bescherming brengen we de betaalbaarheid van de zorg in het bereik van onze medeburgers. Om dit alles te realiseren erkennen en financieren we organisaties, zorgverleners en voorzieningen. We doen alles in partnerschap en in gedeelde verantwoordelijkheid met hen, met andere overheden én met de mensen zelf. Extra aandacht gaat daarbij naar de meest kwetsbaren.